

ELS NORANTA ANYS DE LA SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA

Oriol Casassas

L'experiència ens diu que viure d'esperances no és aconsellable, que és exposar-se a anar rebotat d'una desillusió a una altra. En canvi, viure amb esperança és diferent, és tota una altra cosa; m'atreviria a dir que l'esperança, sobretot si és posseïda amb mesura, és l'ingredient que dona sentit a la vida.

August Pi i Sunyer, el primer president de la nostra Societat, fou un home amb esperança; amb una esperança sàviament mesurada. Ell, que en l'acte commemoratiu del vint-i-cinquè aniversari de la Societat —el dia 14 de desembre de 1937— havia exclamat —referint-se als joves— «A ells va el meu crit!, en ells tota l'esperança», probablement no devia ni imaginar una Societat de Biologia —esplèndidament activa i sòlidament arrelada— conduïda —i des de ja fa un llarg temps— no per uns joves dels que l'escoltaven sinó per unes persones que en aquella data encara no havien ni arribat al món. Així, doncs, aquell «tota l'esperança» no era —ni de bon tros— una vana esperança.

Com és ben sabut, l'any 39 —amb la victòria de les forces de l'urc i de la incomprensió— August Pi i Sunyer emprengué l'amarg camí de l'exili i trobà acolliment —un molt càlid acolliment— a Caracas, on pogué prosseguir l'exercici de la seva alta condició de Mestre. L'any 1941, publicà *Principio y término de la Biología*, un llibre ple de ciència, d'experiència i de pensament. Hi diu:

«Vindrà dia que les coses seran d'una altra manera. Però serà a costa d'una penosa marxa a través dels segles, fins que l'home sigui, no tan sols més intel·ligent, sinó més bo; fins que el progrés ensenyi a tothom que el camí més segur per a atènyer el propi bé és el bé dels altres.»

És la sàviament mesurada esperança del nostre primer president, una esperança en aquest cas tenyida —això sí— d'un ombrívol realisme; només un illús no ho veuria així.

I en aquesta marxa a través dels segles —que digué Pi i Sunyer—, que ha de portar a una humanitat més intel·ligent i millor, la Societat de Biologia —des de la fundació fins als seus setanta-cinc anys i dels seus setanta-cinc anys fins ara—, modestament, si es vol, però decididament, ha volgut i vol participar-hi.

I ha arribat, actualment, a comptar amb catorze Seccions Especialitzades, unes Seccions que són el foment de la cordial entesa entre els diferents experts d'una

mateixa matèria; i compta amb una Secció d'Estudiants, perquè l'esperança en els joves sigui ja una realitat en la seva joventut; i compta amb quatre Seccions multidisciplinàries —a Alacant, a Lleida, a les comarques tarragonines, a València— perquè la inquietud comuna sigui present —lluny d'una centralització absorbent— en d'altres punts de les terres de llengua i de cultura comunes.

I ha arribat a gairebé cent cinquanta números d'un full —el *Què cal saber?*— que mensualment es difon a gairebé mil cinc-cents socis, amb la sana intenció de mirar de polir i d'enfortir el nexa —l'essència— que uneix els habitants d'aquest nostre racó de món; i ho fa amb unes respectuoses observacions sobre punts de la nostra llengua, els que poden comportar vacil·lació o malentès.

I en un responsable acte de participació en empreses d'ampli abast nacional, la Societat ha aportat la seva veu a Perpinyà, a Reus, a Benicàssim, a Andorra, a Ciutat de Mallorca, a Lleida i a Barcelona en el marc dels Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana; i a Prada de Conflent, en les anuals edicions de la Universitat Catalana d'Estiu.

I, des de fa uns anys, publica dintre de la sèrie *Treballs de la Societat Catalana de Biologia* uns números monogràfics d'una clara voluntat de servei. Com a exemple, direm els últims: l'any 2000, el volum L sobre *La biologia a l'alba d'un nou mil·lenni*, el 2001, *Comunicar ciència* (vol. LI) i també el 2001, *Càncer i nutrició* (vol. LII). L'any 1913, els *Treballs* iniciaven la seva vida i, una vegada més, l'home que durant tant de temps en fou el director —el mestre August Pi i Sunyer— l'encertà amb el seu esperançat vaticini.

Ara, de camí cap al centenari, els que amb un ben legítim orgull per la trajectòria de la Societat en commemorarem el norantè aniversari, amb mesurada esperança repetirem «en la penosa marxa a través dels segles», i com si en una cursa de relleus cedíssim el testimoni, l'apellació del nostre primer president als joves: «En ells tota l'esperança!»